



IT-2/2011.  
(IT-3/2010-2014.)

## **J e g y z ő k ö n y v \***

az Országgyűlés **Gazdasági és informatikai bizottságának**  
**informatikai és távközlési albizottsága**  
2011. november 15-én, kedden, 8 óra 7 perckor  
az Országház főemelet 37-38. számú tanácstermében  
megtartott üléséről

---

\* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

## Tartalomjegyzék

<b>Napirendi javaslat</b>	<b>3</b>
<b>Az ülés résztvevői</b>	<b>4</b>
<b>Elnöki megnyitó, a napirend elfogadása</b>	<b>5</b>
<b>Az informatika és távközlés Magyarország 2012. évi költségvetése tükrében</b>	<b>5</b>
<i>Vályi-Nagy Vilmos helyettes államtitkár (NFM) tájékoztatója</i>	<i>5</i>
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	<i>9</i>
<i>Reflexió, válasz</i>	<i>15</i>
<i>Vetési Iván elnök (KEK KH) tájékoztatója</i>	<i>16</i>
<i>Kérdések</i>	<i>18</i>
<i>Válaszadás</i>	<i>19</i>
<i>Vélemények</i>	<i>20</i>
<i>Reflexió</i>	<i>20</i>
<b>A MaNDA program aktuális helyzete</b>	<b>20</b>
<i>Lovas Lajos főigazgató (MaNDA) tájékoztatója</i>	<i>21</i>
<i>Kérdések, válaszadás</i>	<i>23</i>

## **Napirendi javaslat**

1. Az informatika és távközlés Magyarország 2012. évi költségvetése tükrében

Meghívottak:

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium – Vályi-Nagy Vilmos helyettes államtitkár  
Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala – Vetési Iván elnök  
Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség – dr. Kópiás Bence elnökhelyettes

2. A MaNDA program aktuális helyzete

Előadó:

Lovas Lajos miniszteri biztos - Nemzeti Erőforrás Minisztérium

## **Az ülés résztvevői**

### **A bizottság részéről**

#### **Megjelent**

Elnököl: **Koszorús László** (Fidesz), az albizottság elnöke

Dr. Baja Ferenc (MSZP), az albizottság alelnöke

Dr. Kupcsok Lajos (Fidesz)

Román István (Fidesz)

Dr. Seszták Miklós (KDNP)

Schön Péter (Jobbik)

### **Meghívottak részéről**

#### **Hozzászólók**

Vályi-Nagy Vilmos helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)

Vetési Iván elnök (Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala)

Lovas Lajos főigazgató (Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet)

Riz Gábor országgyűlési képviselő (Fidesz)

#### **Megjelentek:**

Arató Dávid elnökhelyettes (Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala)

(Az ülés kezdetének időpontja: 8 óra 7 perc)

### **Elnöki megnyitó, a napirend elfogadása**

KOSZORÚS LÁSZLÓ (Fidesz), az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Mindenkit nagy szeretettel köszöntök az informatikai és távközlési albizottság ülésén, külön köszöntöm a civil szervezeteket, a kedves megjelenteket, az újságírókat, illetve kedves vendégeinket.

Előre kiküldtük képviselőtársaimnak a mai napirendi pontokat, akinek esetleg van észrevétele, kiegészítése, kérem, jelezze. *(Nincs jelzés.)* Ha nincs, szavazást kérek, hogy elfogadjuk a napirendi javaslatot. Aki ezzel egyetért, kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* Úgy látom, a napirendi pontokat elfogadtuk.

### **Az informatika és távközlés Magyarország 2012. évi költségvetése tükrében**

Rá is térünk a napirendi pontra, alapvetően szeretnénk tájékozódni a kedves meghívottaktól Magyarország 2012. évi költségvetése tükrében az informatikai és távközlési területről, egy rövid beszámolót is szeretnénk kérni az elmúlt időszakról, így hát nagy örömmel vettük tudomásul, hogy Vályi-Nagy Vilmos helyettes államtitkár úr elfogadta a meghívásunkat, hogy Vetési Iván, a KEK KH vezetője elfogadta a meghívásunkat, illetve a KIFŰ-t Vályi-Nagy Vilmos fogja képviselni. Ez lenne lényegében az első napirendi pontunk egy csomagban, illetve a második napirendi pontunk keretében a MaNDA aktuális helyzetéről fogunk kapni egy tájékoztatást. A gazdasági bizottság ülése 9 óra 30 perckor kezdődik, úgyhogy ebbe kell ezt röviden belesűrítanünk, de decemberben lesz egy újabb albizottsági ülés, úgyhogy ami esetleg most kimarad, azt majd decemberben tudjuk pótolni.

Nem is szeretném szaporítani a szót, át is adnám Vályi-Nagy Vilmos helyettes államtitkár úrnak a lehetőséget, hogy röviden számoljon be az elmúlt időszak munkájáról, illetve a jövővel kapcsolatban, nyilván a költségvetés tükrében. Ez azért is fontos, és szeretném, ha a jövőben ez az albizottság kiemelt szerepet töltené be az önök életében is, hiszen nemrégiben megszűnt az infokommunikációs államtitkárság, így a politika, illetve az Országgyűlés oldaláról mi lennénk hivatottak tájékozódni, illetve nyilván az Országgyűlésben képviselni a különböző álláspontokat. Úgyhogy bízom benne, hogy a jövőben majd sűrűbben fogunk találkozni.

Át is adom a szót helyettes államtitkár úrnak, parancsoljon!

### **Vályi-Nagy Vilmos helyettes államtitkár (NFM) tájékoztatója**

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. Először is tisztelettel köszöntöm a megjelenteket a mai tájékoztatón. Azzal kezdeném a beszámolómat, hogy az elmúlt közel másfél évben számos olyan területen próbáltunk meg eredményeket elérni, ahol nincs könnyű feladatunk. Általánosan az jellemzi ma az informatikai piacot, hogy folyamatosan csökken a megrendelésállomány, folyamatosan csökken a bevétel, és általában a piac az államot találja meg elsőként annak kapcsán, hogy miért romlanak azok a mutatók, amelyek az ő működésükhöz köthetők.

Ennek kapcsán szeretném megjegyezni, hogy egyrészt van természetes oka annak, hogy az állami kiadások informatikai téren is csökkennek. Nyilván mindannyian tudjuk, hogy a költségvetési egyensúly biztosítása mindent megelőző, elsődleges feladat, és részben ez csapódik le ezen keresztül, illetve az intézmények és maga az ágazat is a közigazgatáson belül igyekszik minden lehetőséget megragadni annak érdekében, hogy a saját kiadásait csökkentse. Ezt a kiadáscsökkentési folyamatot gyorsítják, erősítik azok a zárolások, illetve egyéb

pénzügyi jellegű intézkedések, amelyek az egyensúly fenntartása érdekében szükségesek. Ezt mindenképpen szeretném előzetesen elmondani, hiszen sok kritika ért bennünket ezzel kapcsolatosan. Ezek nem elsősorban a mi döntéseink, ugyanakkor azt gondoljuk, hogy mindenkinek kötelessége ezen keretek között mozogni, és ezeket a pénzügyi kereteket, illetve előirányzatokat megtartani és betartani.

Az elmúlt másfél évben számos olyan intézkedést hoztunk, amelynek elsődleges célja az volt, hogy stabilizáljuk az intézmények informatikai költségvetését. Úgy gondolom, ebben a folyamatban sikerült szép eredményeket elérni, részben azért, mert a működési kiadásokat a szektor egészében nagyjából 15 milliárd forinttal sikerült csökkenteni. Ez a 15 milliárd forint döntően üzemi jellegű kiadáscsökkenés volt, úgy értük el ezt a csökkenést, hogy közben a szolgáltatási színvonal, a szolgáltatások köre nem változott, nem csökkent. Igyekeztünk jogalkotási téren is olyan új kereteket kialakítani, illetve megvalósítani, amelyen belül az államigazgatási szervezetek, a költségvetési szervek informatikai biztonsági szintjét, az általuk kezelt adatok, alkalmazások biztonsági szintjét, ha lehet, tudjuk növelni. Ennek egyik fontos eleme volt az adatvagyon védelméről szóló törvény jóváhagyása, elfogadása. Ennek kapcsán szeretném jelezni, hogy az intézmények döntő többsége mára teljesítette azokat a követelményeket, amelyeket a jogszabály előír. Igaz, hogy ez év végéig tart az az első határidő, itt van az az első mérföldkő, ameddig a feladatok első körét meg lehet, meg kell valósítani.

Azt tudom mondani, hogy az intézmények döntő többsége már most megfelel ennek a szabályozásnak. E szabályozás előírta azt, hogy az intézmények szerezzék vissza azokat a forráskódokat, kerüljön tulajdonukba az a dokumentumköteg-halmaz, amelyek az általuk használt, működtetett alkalmazásokhoz elengedhetetlenül szükségesek. Ez a folyamat is ennek megfelelően jól halad, sikerült minden olyan intézménynél minden olyan szerződést ennek megfelelően módosítani, tisztázni, rendezni, ami az adatvagyonkörbe került. Azt szeretném itt is elmondani, hogy az adatvagyonkör tovább bővíthető, ez nem egy végleges lista. Amelyik tárca, intézmény úgy látja, úgy tartja szükségesnek, hogy ilyen típusú védelem indokolt, ez a jogszabály lehetőséget biztosít arra, hogy a jövőben bővítsük az intézmények és az alkalmazások körét.

Elkezdődött idén nyáron egy olyan koncepcionális munka, amelynek keretében több tárccával, több erre hivatott intézménnyel egy informatikai, biztonsági és hálózatbiztonsági törvény alapjait kívánjuk lerakni. Ez a folyamat jelenleg előkészítési szakaszban van, 8-10 szervezet részvételével készül az a jogszabály, melynek keretein belül szeretnénk egy átlátható, tiszta, pontos feltételrendszert alkotni az intézmények számára, melyen keresztül az informatikai biztonsági szintet kívánjuk emelni. Reményeink szerint az idén év végére, tél elejére elkészül az a koncepció, amelyet tárcaközi egyeztetésre tudunk bocsátani, majd azt követően jövő év első negyedév végére várhatóan a parlament elé is bekerülhet az a jogszabály, amelyen keresztül ezeket az intézkedéseket szeretnénk megvalósítani.

Számos kormányrendelet készült az elmúlt időszakban, amely egy-egy terület tevékenységének javítását, hatékonyságának növelését tűzte ki célul. Ilyen volt például a KIFÜ-ről szóló kormányrendelet, melyen keresztül szeretnénk volna elérni azt, hogy legyen a közigazgatáson belül egy olyan werkmenedzsment, tehát projektvezetéssel, projektirányítással, ehhez kapcsolódó szaktudással rendelkező szervezet, ami hatékonyan, gyorsan képes reagálni a korrekt megvalósítással kapcsolatos feladatokra. A kormányrendelet elfogadását követően azt láttuk, azt érzékeljük, hogy nem volt olyan gyors a hatékonyságjavulás, a teljesítményjavulás, ahogy azt vártuk, önmagában ez is azt bizonyítja, hogy a jogszabály-alkalmazás, -végrehajtás még nagyon sok tartalékot rejt magában. Azt gondoljuk, itt nekünk különösen fontos feladataink vannak, hiszen a végrehajtás kapcsán számos olyan apró probléma került felszínre, került napvilágra, amit nem feltétlenül jogszabályi szinten kell szabályozni, ugyanakkor egy-egy projekt gyorsítása, a projekt során

keletkező problémák gyorsabb kezelése érdekében elengedhetetlenül szükséges, hogy olyan további lépéseket tegyünk, amelyek a projektek szervezetével, a projektek szabályozásával, illetve informatikai támogatásával kapcsolatosak.

Ennek érdekében épp a közelmúltban állapotunk meg a fejlesztéspolitikai államtitkár asszonnyal, hogy igyekszünk a jövőben olyan támogatási szerződéseket kötni, ahol a kedvezményezettek részére elő kívánjuk írni azt, hogy rendelkezzenek projektszabályzattal, projektszervezettel, illetve mihez biztosítunk kellő háttérrel, támogatást informatikai oldalról. Úgy gondoljuk, úgy látjuk, hogy ezek az eszközök elengedhetetlenül szükségesek ahhoz, hogy a projektek fel tudjanak gyorsulni. Egy átlagos projekt nagyjából úgy néz ki, hogy egyéves előkészítés után, nagyjából egy-másfél év megvalósítási időszakot követően, körülbelül 3-6 hónap bevezetéssel tud megvalósulni. Ha ezeket az időket összeadom, ez nagyjából 3 évet jelent, ezt a rendkívül hosszú folyamatot kellene felgyorsítanunk ahhoz, hogy egyrészt gyorsabban érjünk célt egy-egy gazdasági, kormányzati, politikai cél megvalósítása kapcsán. Az előbb említett három pont ebben lényeges segítséget, támogatást ad, másrészt pedig olyan monitoringrendszert kell kialakítanunk, olyan visszacsatolási rendszert kell kiépítenünk, ami lehetővé teszi a projekt végrehajtása során a beavatkozást. Ez utóbbi téren is lényeges előrelépést sikerült elérnünk, idén ősztől működik a KIM felügyeleti irányítása az EKOP-ÁROP monitoringbizottság, amely rendszeresen, kéthetente valamennyi informatikai projektet beszámoltat, állapot-, illetve státuszjelentést kér és kap, ezen keresztül pedig támogatást tud adni a projektben felmerülő problémák gyors kezelésére és megoldására.

Elkezdődött tavaly év végén egy olyan kormányhatározat végrehajtása, amelyen keresztül informatikai konszolidációt szeretnénk összességében megvalósítani. Ez az informatika majd minden szeletét, szegmensét érintő intézkedés- és lépéssorozat lesz. Közel féléves felmérési folyamat után, melyben mind a 8 tárca, illetve az alattuk lévő szervezetek részt vettek, sikerült összeállítanunk egy olyan koncepcionális anyagot, amely a következő három évre vonatkozóan ki tudja jelölni azokat a pontokat, amelyeken keresztül lényeges és jelentős hatékonyságnövelést lehet elérni az informatikai üzemeltetési tevékenységben és folyamatokban, az informatikai szabályozási folyamatokban, az informatikai fejlesztésekben, illetve az informatikát érintő irányítási-szervezési kérdésekben.

E program külön kitér az informatikai humán erőforrás-helyzetre a közigazgatásban, illetve az államigazgatási szektorban. Úgy láttuk, hogy itt is komoly lemaradások vannak, részben a kontraszelekció, részben azon piaci és államigazgatási bérkülönbség miatt, ami folyamatos elvándorlást és a szakembergárda krémjének folyamatos elvesztését eredményezte az elmúlt 10-15 évben. Éppen ezért szeretnénk egy olyan informatikai humánstratégiával kapcsolatos programot is elindítani és megvalósítani, aminek keretein belül a szaktudást, szakértelmet – ami azért, hála istennek, folyamatosan újraképződik azért a fiatal kollégák érkezésével – szeretnénk megtartani, illetve továbbfejleszteni.

Jelentős ellenőrzéseket folytattunk a kormányzati szoftverlicenc-gazdálkodás terén. Vannak olyan területek, ahol 80 százalékos árcsökkenést tudtunk elérni, és vannak olyan területek, ahol számos szerződést sikerült felmondani. Ennek keretében összességében 30-50 százalék közötti licencdíjcsökkenést tudtunk elérni éves szinten. Nyitottunk a nyílt forráskódú szoftverek irányába. Itt sok támadás, vád érte a kormányzatot, hogy nem tesz semmit annak érdekében, hogy nyílt forráskódú alkalmazásokat lehessen használni a közigazgatásban. Itt is szeretném jelezni, hogy alkalmazás, szerver oldalon már jelenleg is döntő többségében nyílt forráskódú megoldásokat, alkalmazásokat használ a közigazgatás döntő része, desktop-oldalon van elmaradás, éppen ezért ezzel kapcsolatosan egy kormányrendelet előkészítése zajlik. Ez a kormányrendelet lehetővé teszi nyílt forráskódú megoldások alkalmazását a jövőben, ezen keresztül lehetővé válik, hogy minden intézmény saját maga döntsön a saját egyéni vagy pénzügyi érdekei vagy saját technológiai elképzelései alapján, hogy milyen megoldást akar, kíván-e nyílt forráskódú megoldást használni. Viszont mindenkinek

szeretnénk előírni azt, hogy legyen egy egységes, szabványos fájlformátum, amin keresztül lehetővé válik a zárt és a nyílt forráskódú dokumentumok és dokumentumformátumok cseréje, ne ütközzünk olyan problémákba, amelyek jelenleg is előfordulnak, hogy ha valaki egy zárt forráskódú dokumentumot kap, akkor annak a megnyitása, használata elég komoly problémákkal jár. Ezt a kormányrendelet kezeli, illetve lehetővé teszi azt – Európában talán második országgént –, hogy ilyen típusú nyílt forráskódú dokumentumokat használjon a közigazgatás egésze.

Néhány alkalmazásfejlesztés lezárult, befejeződött az elmúlt időszakban, ezek közül egyet mindenképpen szeretnék kiemelni, az elektronikus fizetéssel kapcsolatos projektet. Ezen belül már számos okmányirodai ponton lehetőség van bankkártyás fizetésre, illetve az állami adóhatóság ügyfélszolgálati helyein is lehetővé vált ez a fajta elektronikus, bankkártyás fizetés. Jelenleg zajlik a Magyar Államkincstárnál annak a közbeszerzésnek az előkészítése, amelyen keresztül lehetővé válik majd az interneten keresztüli házibankos fizetés megvalósítása is. Úgy gondolom, ez egy olyan változás az ügyfelek életében, ami mindenképpen említést érdemel.

Vannak problémáink is, ezt sem szeretném elhallgatni. Szeretnék a projekteket úgy megvalósítani, hogy a projektek eredményeképpen létrejövő szolgáltatások, alkalmazások, megoldások összességében hatékonyabb, gyorsabb, kisebb előerőt igénylő, és lehetőség szerint olcsóbb megoldások legyenek. Ebben a folyamatban rendkívül sok szempontot kell figyelembe vennünk. Egyedileg kell értékelnünk minden projektet, és itt azért komoly kihívásokkal kell szembenéznünk sok olyan esetben, amikor az intézmény más típusú szakmai igényeit is figyelembe véve nem minden esetben érhető el ez a cél, ez a lehetőség. Ezzel együtt úgy gondoljuk, hogy ezeket a célokat mindenképpen képviselnünk kell, és lehetőség szerint meg kell valósítanunk.

A közigazgatás informatikai, infrastrukturális részével kapcsolatosan általános tapasztalatunk az, hogy intézményenként eltérő technológiák, megoldások működnek. Éppen ezért a konszolidáció keretében szeretnék mindenképpen jelentős fejlesztéseket végrehajtani. Elsősorban azokat a megoldásokat, fejlesztéseket kívánjuk, fogjuk támogatni, amelyen keresztül ezen üzemeltetési környezet egységesítése, lehetőség szerint központosított megoldások megvalósítása érhető el. Rendkívül fontos, hogy ha egy ügyfél a közigazgatással kapcsolatba kerül, akkor ne 8-10-féle ad hoc jellegű megoldással találkozzon vagy annak kelljen megfelelnie, hanem szabályozott formában szabályozott megoldások legyenek, ezen keresztül lehetőség szerint egységes technológiai megoldások. Ezen keresztül lehet, kell az ügyfél adminisztratív terheit csökkenteni.

Itt szeretném megemlíteni, hogy a kormány idén egy olyan kormányhatározatot fogadott el, amely a vállalkozások adminisztratív tehercsökkentését tűzte ki célul. Ennek keretében hosszas konzultációt folytattunk számos szakmai szervezet, iparági szervezet képviselőjével, több tucat szervezet véleményét kértük ki, hogy szerintük hogyan lehetne az állam oldaláról a bürokráciát csökkenteni, az adminisztratív terheket csökkenteni, azokat az akadályokat lebontani, amelyeken keresztül ők különböző adatszolgáltatásokat, jelentéseket, bevallásokat küldenek az állam felé. Több száz javaslat érkezett, ami az értékelhető kategóriába tartozik, és a Nemzetgazdasági Minisztérium koordinálása mellett több körben értékeltük, dolgoztuk föl ezeket a javaslatokat, és úgy látjuk, hogy ezek jelentős része megvalósítható, illetve a kormány következő határozataiban ezek megvalósítását tűzi majd ki célul.

Néhány gondolatot a KIFÜ kapcsán is szeretnék elmondani, hiszen egy második pozícióban a KIFÜ miniszteri biztosaként is tevékenykedem lassan több mint egy hónapja. Az elmúlt időszakban, az elmúlt 3-4 évben több olyan nagyprojekt indult el, amelyek végrehajtása számos problémába ütközött. Ezen nagyprojektek esetében több mint 21 milliárd forintnyi projekt végrehajtása kezdődött el, indult meg. Ezekből közel 13 milliárd forint került



felhasználásra, kifizetésre a mai napig. Ugyanakkor azt tapasztaljuk, hogy ezen mutatószámok mellett sem sikerült teljes egészében zökkenőmentesen, gyorsan végrehajtani a projekteket. Általában elmondható az informatikai projektekről, hogy folyamatosan csúsznak. Közel 40 projektet vizsgáltunk meg, rengeteg intézménynél, és szinte mindenhol azt tapasztaljuk, hogy a projektek évek óta csúszásban vannak, már a megvalósíthatósági tanulmányok megírásától kezdve. Éppen ezért gondoljuk azt, hogy sokkal erősebb és szorosabb felügyeletre, irányításra lesz szükség a jövőben ahhoz, hogy ezek a csúszások elkerülhetőek legyenek.

A csúszás egyik klasszikus oka az, hogy hiányzik az a szaktudás, szakértelem a kedvezményezett szervezetből, ami a projekt gyors, erős irányításához, felügyeletéhez, végrehajtásához szükséges. Másrészt nem egy esetben láttuk azt, hogy szakmai viták akadályozták, nehezítették a projekt előkészítését és végrehajtását, illetve sok esetben nem került sor az informatikai projektek megvalósítása kapcsán az alap ügyviteli folyamatok felülvizsgálatára, az ehhez kapcsolódó folyamatok egyszerűsítésére, és sok esetben előzetes informatikai feltételek mentén igyekeztek a régi folyamatokra szabott informatikai megoldásokat adni. Ezt igyekszünk a jövőben elkerülni, illetve igyekszünk olyan megoldásokat felépíteni, ahol első lépcsőben az alapfolyamat felülvizsgálata, egyszerűsítése történik meg, ehhez kapcsolódó igazgatási terv készül, majd erre próbálunk informatikai választ adni a későbbiekben.

Röviden, tömören ennyit szerettem volna elmondani. Számos sarkalatos törvény tárgyalása zajlik jelenleg is a parlamentben, amelyek alapvetően kihatással vannak jelenleg előkészítési fázisban lévő informatikai projektekre, ezen projektek esetében mindenképpen megvárjuk azt, hogy ezek a döntések megszülessenek, és ezt követően tudunk majd a végrehajtásba kezdeni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, helyettes államtitkár úr. Most lehetőség nyílik a képviselőtársaim számára kérdezni, illetve véleményt elmondani. Van-e jelentkező? *(Jelzésre.)* Parancsoljon, képviselő úr!

### **Kérdések, hozzászólások**

DR. KUPCSOK LAJOS (Fidesz): Köszönöm szépen a tájékoztatót. Két témában szeretnék nagyon röviden érdeklődni, az MVM kérdéskörére és a hálózatkonszolidációban betöltött szerepére vonatkozna, ezzel kapcsolatban szeretnék pár gondolatot hallani. A másik: úgy gondolom, hogy hamarosan örökzöld lesz, hiszen a Ket. módosítása mindenféleképpen érinteni fogja az állampolgárokat, és az egyszerű, hatékony ügyintézés lehetőségére hogyan történik a fölkészülés az önök területén a Ket.-tel összefüggésben.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Mivel még van időnk, ezért megadom a szót válaszadásra helyettes államtitkár úrnak.

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. A hálózatkonszolidáció kapcsán még tavaly év végén fogadott el a kormány egy olyan kormányrendeletet, amelyen keresztül az állami tulajdonban lévő hálózatok konszolidációját írta elő, erre a konszolidációs feladatra pedig a Kopint-Datortogot, új nevén a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.-t jelölte ki. A NISZ Zrt. ennek megfelelően megkezdte a konszolidáció végrehajtását idén márciusban, első körben a KEK KH-tól vette át azokat a hálózatokat, amelyek ezen folyamat első lépcsőfokát jelentették, és megkezdte a hálózatok felmérésén túl a hálózatok integrálását, ami lehetővé

teszi, hogy az állam tulajdonában lévő nagy, illetve kisebb, különböző szakaszokból álló hálózatokat összekössék, és egységes hálózattá alakítsák. Ebbe a folyamatba idén nyáron bevonásra került – mint legnagyobb hálózattulajdonos – az MVM Zrt. is, illetve ezen projektbe bevonásra került egy miniszteri biztos Both Zoltán úr személyében, akinek az elsődleges feladata az MVM-nél lévő hálózati vagyonghoz kapcsolódó hálózati integráció, hálózatkonszolidáció megvalósítása volt, ami jelenleg is tart a NISZ Zrt. bevonásával.

Ez a hálózatkonszolidációs folyamat azt jelenti, hogy az állam által eddig külső szolgáltatóktól igénybe vett szolgáltatásokat a jövőben az állam saját vagyonából, saját hálózatain keresztül kívánja megvalósítani. Ettől a hálózatkonszolidációs folyamattól elsősorban azt reméljük, hogy lényeges árcsökkenést tudunk elérni, másodsorban tudjuk növelni azt a sávzélességet, ami rendkívül korlátos a jelenlegi rendszerben, az intézmények elég komoly összegeket fizetnek azért a sávzélességért, ami a mai piaci viszonyok között egyáltalán nem nevezhető nagynak, és ezt szeretnénk úgy megoldani a jövőben, hogy gyakorlatilag korlátlan sávzélesség-bővítés, illetve sávzélesség áll majd az intézmények rendelkezésére. Nagyon sok esetben az ügyintézés is akadozik, akadozott azért, mert olyan minimális sávzélességet kaptak egyes végpontok, amelyen keresztül napi ügyintézési problémák, illetve sávzélességi problémák is jelentkeztek. Ez reményeink szerint a jövőben megszűnik.

A hálózatkonszolidáció kapcsán állami oldalról megvizsgáltuk azt is, hogy azok az egyéb állami szolgáltatások, állami hálózatok, amelyek szolgáltatásként a különböző intézményrendszer számára megjelennek, önállóan megmaradjanak-e. Erre egyértelműen nem volt a válasz, és minden ilyen típusú hálózatot át tudunk terhelni, át tudunk tolni azon hálózatra, aminek a kiépítése jelenleg zajlik.

Nagyon sok olyan intézményi kör van, ahol már első lépcsőben jelentős sávzélesség-bővítést hajtunk végre. Január 1-jétől fogunk átállni az új rendszerre, reményeink szerint mind az átállás, mind az azt követő szolgáltatási időszak zökkenőmentesen történik. Emellett igyekszünk azokat a kapcsolódó informatikai szolgáltatásokat is átvenni, bevonnai, amelyek a korábbi hálózatüzemeltetéshez, hálózati szolgáltatásokhoz kapcsolódtak. Ennek a kialakítása is megtörtént, és reményeink szerint maga az állam ezen szolgáltatásokon keresztül magasabb szolgáltatási szintet és alacsonyabb szolgáltatási díjat fog tudni biztosítani.

A Ket.-módosítással kapcsolatosan: viszonylag rövid idő állt rendelkezésre ahhoz, hogy azokat a szolgáltatásokat, azokat a szabályozási feladatokat teljes körűen áttekintsük, illetve megvalósítsuk, amelyek az ügyfelek jobb, hatékonyabb kiszolgálása érdekében szükségesek. Ugyanakkor viszonylag gyors konszenzus született azzal kapcsolatosan, hogy ezen a területen mindenképpen lépni kell, és olyan típusú megoldásokat kell keresnünk-találnunk, melyeken keresztül tovább tudjuk erősíteni a bevezetőmben elmondott célokat, illetve az ügyfelek számára kisebb adminisztratív teherrel gyorsabb ügyintézését tudunk biztosítani.

Klasszikus problémája a közigazgatásnak, hogy számos olyan elektronikus szolgáltatása van, ami részben elektronizált, részben papír alapú. Az egyik fontos cél a Ket. kapcsán, hogy lehetőség szerint minél több ügyfelet tereljünk át a tisztán elektronikus ügyintézés irányába, a másik cél pedig, hogy az offline ügyintézés helyett olyan online elektronikus szolgáltatásokat valósítsunk meg, amelyek részben rendszerkapcsolaton keresztül, részben pedig az ügyfelek számára közvetlen hozzáférést és közvetlen ügyintézését lehetővé téve gyors, akár öt-tízperces ügyintézését biztosítsanak távolról. Ezek azok a célok, amiket a Ket. mostani módosításán keresztül szeretnénk mindenképpen elérni és megvalósítani. Emellett nyilván van még számos olyan eleme a mostani Ket.-módosításnak, amiről nem teszek említést, de ezt idő hiányában nem is tudom most teljes körűen összefoglalni.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Tovább kérdések, vélemények? *(Jelzésre.)* Baja Ferenc képviselő úr, parancsoljon!

DR. BAJA FERENC (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Szeretném kifejezni azt az örömet, hogy a bizottság érdemi kérdésekkel foglalkozik, és mindenképpen erősíteném azt, hogy még a decemberi időszakban legyen egy olyan bizottsági ülés, amely a mai meghallgatás tanulsága alapján is néhány ügyben konkrétan meghallgat érintetteket. Tehát szeretném támogatni azt, hogy a bizottság intenzíven működjön.

Ennek szellemében azt is szeretném jelezni, hogy a mostani meghallgatáson leginkább tájékozódni szeretnénk. Van véleményünk általában a kialakult helyzetről, a decemberi ülésünkre mi ezt írásban is előterjesztenénk a képviselők számára, hogy lehetőség szerint legyen egy konszenzuális értékelése a bizottságnak arról, hogy merre haladtunk, hiszen ez a meghallgatás is része ennek az írott tájékoztatón túlmenően. Gondolom, lesz arra remény, hogy ezt az albizottság elfogadja, mert fontosnak tartom, hogy legyen szakmai értékelés arról, hogy merre haladtunk, mi is történt, ez a mi lelkiismeretünkkel is összeegyeztethető. Természetesen nem ellenzéki, hanem szakmai jelentést, és ahhoz, hogy ez szakmai kompetenciákon alapuljon, a mostani bizottsági meghallgatáson túlmenően azt is szeretném jelezni, hogy a képviselői és az alelnöki beosztással élve fogok megkeresni intézményeket, intézményvezetőket, hogy hogyan is látják az informatika és a távközlés – hiszen erről szól a napirend – elmúlt időszakban meglévő feltételrendszerét, és azt is, hogy mi következik ebből az elkövetkezendő időszakra nézve.

Azért tartom ezt szükségesnek, mert olyan helyzetbe kerültünk az informatika és a távközlés kapcsán, ami érzékeny helyzet. A jelenlegi kormány alatt is többször változott az irányítás rendje, átalakult, bizonyos értelemben sok változás volt, és sok olyan változás látszik, amelynek a kimenetele egyelőre kívülről legalábbis, ha nem is aggályosnak, de mindenképpen olyannak látszik, ahol indokolt megnézni, hogy mi lesz a változtatás következménye. Fogok erről is beszélni majd néhány szó erejéig.

Legelőször is szeretném sajnálatomat kifejezni a tekintetben, hogy ma nincs vezető kormányzati irányítása a területnek. Volt időszak, amikor nekünk egész éles, aztán volt időszak, amikor kevésbé éles vitáink voltak Nyitrai államtitkár úrral, volt olyan, amikor konszenzusban voltunk képesek az ágazat kérdéseit fölvetni. Nem jó, hogy az ő távozásával nincs magas szintű politikai irányítása a területnek. Ezzel nem szeretném leértékelni Vályi úr tevékenységét, de ő a közigazgatás területén dolgozik, természetesen nem politikus, ebből következően ma azt látjuk, hogy az egyik oldalról túl magasán, két minisztériumot is érintően – a Ket. esetében fogok erről beszélni – történik az irányítás, vagy három, mert azért a biztonság tekintetében a Belügyminisztériumot is ide kell vennünk részterületeken, de mindenképpen a fejlesztési és a közigazgatási tárca vezetésével. Ugyanakkor ilyen értelemben több vezető van, mint régen, de nincs egyetlen összefogó vezetője ennek a területnek.

Ez szerintem káros, mi mindenképpen azt fogjuk javasolni ebben az anyagban, amit készítünk, hogy ezt valamilyen módon a politika korrigálja. Ez nem rajtunk múlik, mi ebben szakemberek vagyunk, de nem hiszem, hogy jó az a helyzet, hogy sem arca, sem közpolitikai összefogója nincs az infokommunikációs területnek. Annál is inkább, mert ha ilyen nincs, akkor előállhat az a helyzet is, amit most detektálni vagyunk kénytelenek, hogy egymással szétartó irányok is megjelennek a közigazgatás területén, és ezek a szétartó irányok szétartó módon befolyásolják a politikát, s adott esetben pont az a vége, hogy a politika fog összeveszni ahelyett, hogy szakmapolitikai konszenzust tudna teremteni, mert nincs egységes irányítás.

Ennyit általánosságban, és jelezve azt, hogy nem végső véleményt szeretnék mondani, hanem inkább csak azt jelezném, hogy milyen irányban fogunk tájékozódni ebben az értékelésben, és fogok javaslatot is tenni, a kollégák számára is. Nyilván az én fejemben az is

benne van, hogy elsősorban elnök úrral – és a bizottság többi tagjával is – személyesen is beszélgetni fogok arról, hogy ő hogyan látja. Még egyszer mondom, nem az én szakmai véleményemet akarom itt asztalra tenni.

Ebben az egyik legfontosabb kérdésnek a jogszabályi területeken azt tartom, hogy készítsük el, hogy az elfogadott stratégiához képest hogyan állunk. A kormány végül is, amennyire látom, nem fogadta el azt a stratégiát, amit Nyitrai államtitkár úr beterjesztett, de én olyannak tekintem, amelyet végül is a legmagasabb tisztségviselő konszenzussal előállított. Mi azt a stratégiát egyáltalán nem bíráltuk, a konkrétumokat adott esetben hiányoltuk belőle, de a céljai nem voltak rosszak ennek a stratégiának, nem volt indoka annak, hogy bántsuk azt a stratégiát. Most azonban indokoltnak tartanám megnézni, hogy hogyan állunk ahhoz képest, és nem azért elsősorban, merthogy ennek kapcsán kritikát vagy pozitívumot mondjunk, hanem azért, mert ha az a stratégia nem létező, akkor föl kell tenni azt a kérdést, hogy milyen stratégia alapján dolgozik a kormányzat. Tehát mindenképpen azt fogjuk megnézni, hogy mit szeretett volna ez a kormányzat, és ahhoz képest hol vagyunk, és akkor milyen korrekciókat lehet még a következő időszak tevékenységében elvégezni. Ez az egyik legfontosabb, ez a stratégiai kérdés.

A második: az intézkedések harmóniáját szeretnénk megnézni, mert a közigazgatási eljárásról szóló törvény kapcsán azt látom, hogy az intézkedések mintha nem lennének harmóniában egymással. Szeretném mondani, hogy azt, amit a fejlesztési minisztérium támogat, vagy amit Vályi úrtól is hallottunk, egy meglehetősen erős koncentrációja az állami szolgáltatásoknak. Lényegében követi azt az irányvonalat, amelyet mi megtettünk, ez még akár a 15 milliárdos csökkentésre is vonatkozik, és arra, hogy állami eszközrendszerek bekapcsolásával minél olcsóbban állítsunk elő szolgáltatásokat – erről lesz majd még kiegészítő hozzászólásom –, a Ket. azonban a mostani módosításával egyáltalán nem ezt az utat választja.

Nem ezt az utat választja, mert a közigazgatási eljárásról szóló törvény módosítása visszahozza az elektronikus szolgáltatás szétaprózottságát. Egyrészt azért, mert nyíltan támadja, lényegében megszüntetni javasolja a központi rendszert, melynek a megszüntetése nagyon-nagyon sok problémát fog okozni valamennyiünknek. Szeretném mindenkinek a figyelmét felhívni arra, hogy konszenzussal, egyébként európai uniós projekteken keresztül alakítottuk ki ezt a központi rendszert, 5-10, összességében mindegy 15 milliárd forintnyi eszközrendszer került be ebbe a központi rendszerbe az európai uniós támogatási szabályoknak megfelelően, amely támogatási szabályok előírják ezeknek a rendszereknek a használatát. A használat előírása azt is jelenti, hogy ha ezt a rendszert nem használják vagy csökkentett érték körben használják, akkor itt visszafizetési kötelezettségi lesznek a magyar államnak. Semmilyen indokát nem látom annak, hogy ha egyszer egyébként egy hálózatkonzolidációt valósítunk meg, valamint egy központi rendszert működtetünk, akkor miért nem ebbe az irányba megy a közigazgatás fejlesztése is. Ez az egyik probléma.

A másik probléma, hogy a Ket. módosításával megszüntetni javasolja a kormányzat vagy legalábbis az előterjesztő – a kormányzat egészét nem tudom, ebben tervezem egyébként a miniszterelnök úr megkeresését is, mert megítélésem szerint közigazgatási eljárásról szóló törvény jelenlegi beterjesztése nem tükrözi az összkormányzati érdeket –; az elektronikus közszolgáltatási törvény lényegesen szélesebb és jobb szellemű, mint a Ket. Az elektronikus közszolgáltatási törvény nem azért jött létre, merthogy egy szélesebb törvényt szerettünk volna alkalmazni, hanem azért, mert a közigazgatási eljárások a magyarországi elektronikus szolgáltatásoknak csak egy részét fedik le, csak és kizárólag a közigazgatásra vonatkoznak, és nem vonatkoznak egyáltalán például azokra a közüzemi szolgáltatásokra, amelyeket szintén lehetne elektronizálni, és nem vonatkoznak azokra a piaci, félpiaci szolgáltatásokra sem, ahol nem közvetlenül a közigazgatás területén mozgunk. Márpedig itt indokolt lenne ezen törvény

szabályai közepette azokat a központi infrastruktúrákat hatékonyabban használni, amiket adott esetben akkor nem fogunk megtenni.

Summa summarum indokolt tehát a stratégián túlmenően – amikor arról beszélünk, hogy megnézzük a stratégiát majd ebben az elemzésben is, hogy hol járunk – a jogszabályi harmonizáció, hogy tulajdonképpen egy irányba hatnak-e ezek a dolgok. Most ezzel kitértem a közigazgatási eljárásról szóló törvényre, de ez ügyben úgyis nyilvánvalóan még a parlamentben több dologról fogunk beszélgetni.

A hálózatkonzolidációhoz kötődően szeretném jelezni, hogy a hálózatkonzolidáció egyáltalán nem ördögtől való, és támogatandó működési mechanizmus, itt összesen arra vagyunk kíváncsiak, hogy ez a hálózatkonzolidáció valójában tudja-e azt a célt szolgálni, amiről államtitkár úr is beszélt. Itt két cél fogalmazódik meg: az egyik, hogy olcsóbb legyen, és hogy plusz szolgáltatásokat adjon. Szeretném azt is jelezni, hogy elnök úr beadott törvénymódosítását is e szerint fogjuk kezelni. Nyilvánvalóan nagyon fontos, hogy mi lesz ennek az eredménye. Ma ebben nem látunk háttérszámításokat, nyilván egy képviselői módosítóban ez nem is elképzelhető, de mégis az a helyzet, hogy ezekre a háttérszámításokra nagyon nagy szükség lenne, a nyilvánosságot is úgy lehet megnyugtatni, hogy itt bizonyos állami erőforrásokat koncentrálnak egy adott területre, hogy megnézzük ennek a hálózatnak a hatékonyságát, a piacon betöltött szerepét, helyét. Tehát nem ab ovo szeretnénk támadni a hálózatkonzolidációt, de nagyon fontos tudnunk, hogy ez tényleg reális alapokon álljon.

Van itt még egy dolog, amit nagyon fontosnak tartok, és kérem az államtitkár úr és az elnök úr együttműködését, hogy tartsunk egy ülést decemberben kifejezetten arról, hogy hogyan fog működni ez a rendszer. Itt nem akármilyen rendszert fogunk átállítani, a magyar államigazgatás egészét érintő egész elektronikai rendszerről fogunk beszélgetni. Ez nagyon komoly kockázatú átállítás, a teljes intézményrendszer rajta lesz ezen a hálózaton, nagyon komoly időszorításban dolgoznak az érintettek, ezért indokoltnak tartom, hogy legyen egy olyan tájékoztató, amikor a mi lelkiismeretünk is nyugodt a tekintetben, hogy olyan konzolidációhoz adja a bizottság adott esetben a véleményét, nevét, ami meg is valósul. Ez kulcskérdés lesz abból a szempontból, hogy hogyan fog működni a hálózat a következő időszakban.

A konzolidációhoz kötődően szeretném kérni államtitkár urat arra, hogy gondolkodjanak el a nemzeti digitális közműnek nem a visszaállításán, mert megértettem, hogy nem akar az új kormány nemzeti digitális közművet – nem értek vele egyet, de megértettem –, de a nemzeti digitális közmű azért azt az utat járta, amit javasoltunk, mert nem bízunk abban, hogy piaci alapon valóban versenyképes szolgáltatást lehet adni a nagy szolgáltatókhoz képest. Ha ezt nem tesszük, akkor gyakorlatilag az a helyzet, hogy a piacon lévő nagy telefonszolgáltatók kökeményen föl fognak bennünket jelteni versenykorlátozás miatt Brüsszelben és mindenhol, hogyha ebbe állami támogatásokat helyezünk bele. Ez tehát egy érzékeny terület. Nem mondom, hogy nem sikerülhet versenyszerű hálózatot kiépíteni az MVM-es gerinc fölhasználásával, és azt gondolom, közbeszerzési szempontokat azért itt súllyal kell majd figyelembe venni, hogy ez ott működjön a maga módján.

De ettől függetlenül is csak aggályt fogalmazok meg és nem akadékoskodni akarok, viszont ha nem működik piaci alapokon, akkor igenis meg kell nézni annak a lehetőségét, hogy térjünk vissza a nemzeti digitális közműnek azon elemeihez, ahol európai uniós forrás bevonásával olyan nonprofit típusú hálózatokkal egészítjük ki ezt a hálózatot, ahol valódi fejlesztési lehetőségek vannak úgy, hogy nem piaci alapról szerezzük a forrásokat. Szeretném mondani, hogy itt azért mintegy 80-100 milliárdos európai uniós támogatási forrás letárgyalásáról volt már szó, az Európai Unió támogatta ezt a típusú fejlesztést. Ez a 100 milliárd borzasztóan fog hiányozni a magyar hálózati integrációból. Arra szeretnék csak javaslatot tenni, hogy próbáljuk meg egy menekülési útvonalként a leghátrányosabb helyzetű térségekben, egyebekben visszaemelni nem a digitális közművet, hanem a koncepcióknak azt

a részét, hogy európai uniós forrásokat bevonhassunk a magyar szélessávú hálózat fejlesztésébe. Mert ha ezt nem tesszük, akkor a magyar piac egy nagyon kicsi tortát fog újraosztogatni. Megköszöném, hogyha egy ilyen munka ebben elindulhatna.

Szeretném jelezni, hogy értjük és elfogadjuk azt, hogy a következő időszakban is vannak nemzetbiztonsági típusú beszerzések. Nem mi mondtuk azt, hogy ez ne legyen, nem is akarok erről sokkal többet beszélni. Helyes útnak látom, hogy szemben az ellenzékben hangoztatottakkal, jelenleg a kormány használ nemzetbiztonsági beszerzéseket. Csak azért mondom, mert anno, annak idején ez volt az ellenünk intézett támadások egy jelentős része, hogy ez fölösleges, használhatatlan, nem eléggé transzparens, s a többi. Nem kívánok arra az útra lépni, hogy mi most ugyanezeket elmondjuk, mert használtunk nemzetbiztonsági beszerzéseket, indokoltnak látom a továbbiakban is ezeknek a használatát. Nagyon drágák lennének a központrendszer-fejlesztések, ha nem ilyen módon történnének meg. Ugyanakkor elfogadhatatlannak tartom, és ilyen értelemben fölhívom a bizottság figyelmét arra, hogy lépniük kellene a tekintetben, hogy ezekről a beszerzésekről valamilyen kontroll és tájékoztató kerüljön a bizottság elé, legalább egy írásbeli, amelyik arról szól, hogy milyen beszerzéseket folytattak nemzetbiztonsági keretek között. Régen ugyanis a nemzetbiztonsági bizottságnak vagy az illetékes bizottságnak ezt jóvá kellett hagynia. A jelenlegi jogszabályok szerint senki nem hagyja jóvá ezeket a beszerzéseket, ezt az államigazgatás maga eldönti a maga módján, nyilván a maga lelkiismerete szerint. Én azonban híve lennék annak, hogy legalább a közvélemény vagy a szakmai közvélemény tisztában legyen azzal, hogy milyen közbeszerzések történtek itt az elmúlt időszakban.

Összességében meg szeretném köszönni államtitkár úrnak az elmondottakat. Igényt szeretnék tartani arra, hogy személyesen is konzultáljunk, és arra teszek ígéretet, hogy a következő ülésre erről a területről – tehát a távközlés és az infokommunikáció elmúlt időszakáról – igyekszünk egy korrekt helyzetértékelést adni írásos alapon, amit, remélem, majd a bizottság meg fog vitatni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Szerintem van még kérdés helyettes államtitkár úrhoz, én is föltennék egyet, és akkor ezt a napirendi pontot legkésőbb 9-kor szeretném lezárni, hogy Vetési Iván úrnak is adjunk időt.

Román képviselő úr, parancsoljon!

ROMÁN ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm szépen. Csak szeretnék visszatérni az eredeti koncepcióhoz, miszerint a bizottság tagjai tájékozódnak a kormányzati szereplőktől arról, hogy a hatáskörükbe, feladatkörükbe tartozó kérdésekben hol tartunk és hogyan állunk. Amit Baja Ferenc alelnök úr elmondott, voltak olyan dolgok, amiben egyet tudok vele érteni, voltak olyanok, amelyekben szerintem a későbbiekben is fogunk sokat vitázni. De az egyetértésből csak egy dolgot szeretnék megerősíteni. Azt gondolom, helyes döntés volt politikai szereplőt állítani az infokommunikációs terület élére, és ezzel együtt is bízunk abban, hogy azok a munkák, amik elő voltak készítve, tovább fognak folyni abban a menetben, munkarendben és célkitűzésekkel, ahogy elindult. Egyébként azt látom, hogy sok tekintetben ez így is működik a gyakorlatban, tehát nem gondolom, hogy az a fajta munka, ami elkezdődött, ki lenne dobva az ablakon, hanem folytatódik annak az iránynak a figyelembevételével.

A konkrét kérdésem a fejlesztésekhez kapcsolódna. Helyettes államtitkár úr is említette a KIFÜ-vel kapcsolatban, hogy vannak különböző csúszások, nekem egyrészt az lenne a kérésem, hogy mindent tegyünk meg azért, hogy ezen a területen, a fejlesztések területén minél kevésbé fordulhassanak elő csúszások, és azok a források, amelyek rendelkezésre állnak, minél hamarabb ki tudjanak áramolni erre a területre.

Idekapcsolódva e kérés mellett egy kérdést is feltennék, hogy milyen lehetőségeket látnak arra, hogy ezek a csúszások a későbbiekben megszűnjenek, és minél gyorsabban, hatékonyabban áramoljanak ezek a források, jussanak ezek a lehetőségek oda, ahova szánva vannak.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, és én is csatlakoznék a KIFÜ témaköréhez, miszerint szükségesnek tart-e helyettes államtitkár úr bármiféle változást a KIFÜ feladatkörében vagy működésében a jövőt illetően, illetve ebben mi tudunk-e valamelyest asszisztálni avagy sem.

Megadom a helyettes államtitkár úrnak a szót rövid véleményre, illetve rövid válasz erejéig.

### **Reflexió, válasz**

VÁLYI-NAGY VILMOS helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Köszönöm. Visszatérnék először is az alelnök úr által elmondottakra néhány gyors reagálás erejéig. A nemzetbiztonsági beszerzésekkel kapcsolatban szeretném jelezni, hogy minden esetben parlamenti bizottsági engedéllyel zajlanak az ilyen beszerzések, amennyiben ezekre sor kerül. Mi az elmúlt másfél évben egyetlen ilyen előterjesztést tettünk, ez pont most volt egyébként a múlt héten, egy olyan biztonsági jellegű tevékenységet végző szervezet beszerzését támogattuk, ami csak ebben a formában volt megvalósítható. Más a mi részünkről nem érkezett. Ha és amennyiben bárkinek ilyenről tudomása lenne, gondolom, a megfelelő csatornákon továbbítja, de szeretném jelezni, hogy minden esetben a jelenlegi központosított közbeszerzési rendszerben az NFM-hez beérkező engedélykérelmeket a minisztérium továbbítja az illetékes parlamenti bizottsághoz, és ott minden esetben a szükséges engedélyeket megadják. El nem tudom képzelni, hogy valaki ezt a rendszert megkerülné.

A szélessávú rendszer fejlesztésével kapcsolatban jelenleg zajlik a GOP-3.1.2-es program társadalmi vitája, amelynek elsősorban az a célja, hogy a még lefedetlen területekre szélessávú fejlesztéseket lehessen kivinni, illetve megvalósítani, ez a projekt várhatóan jövő év második negyedévében tud elindulni, akkor fordulnak át megkötött szerződésekbe az itt elérhető források. Nagyjából 12-13 milliárd forintnyi forrást lehet majd megpályázni, kifejezetten azon településeken, ahol nincs most szélessávú elérési lehetőség.

Az nemzeti digitális közművel kapcsolatban most úgy látjuk, hogy elsődleges érdek az állami hálózati igények kielégítése, ha ezt a feladatot lezártuk, szeretnénk az adat mellett a hanggal kapcsolatos szolgáltatásokat is központosítani, majd azt követően tudjuk, kívánjuk továbbépíteni a hálózatot. Nem állami pénzből épül a hálózat, ebbe egyetlen állami forint sem került beruházásra, befektetésre, és az a szükséges forrás finanszírozási oldalról rendelkezésre áll, ami a továbbfejlesztéshez szükséges.

A KIFÜ-vel kapcsolatban szeretném jelezni, hogy vannak multiprojektek, amelyek költségvetési szerv, intézmény kedvezményezett formában történő megvalósításával együtt valósulnak meg, illetve vannak monoprojektek, ahol egy intézmény a kedvezményezett. Ez utóbbi projektek az egyszerűbb projektek, az előbbiek jóval bonyolultabbak, és mi a KIFÜ-t elsősorban ezekbe a projektekbe vontuk-vonjuk be, ahol több intézményt kell koordinálni a fejlesztésekben. Ahogy korábban említettem, három alapvető változást szeretnénk a most induló projektekben már érvényesíteni, egyrészt kötelező projektszabályzatot írtunk, írunk elő az intézményeknek, másrészt kötelező projektszervezetet, ami nélkül a szervezet klasszikus, szmsz szerinti döntési folyamata állandóan összekeveredik a projektszerű működéssel. Harmadrészt pedig egy olyan projektszervezt adunk támogatásként valamennyi intézménynek, amelyen keresztül online követhető a projekt előrehaladása, illetve folyamatos beavatkozási lehetőség nyílik, amennyiben ez szükséges.

Azt gondoljuk, hogy az elején említett, közel hároméves folyamat legalább egy évvel csökkenthető összességében, jó esetben akár a felére is tudjuk csökkenteni a végrehajtási időt, a teljes folyamatot figyelembe véve. Most az első szakaszon már túl vagyunk, tehát az előkészítés megtörtént, most fordulnak át szerződésbe, illetve végrehajtásba a projektek, éppen ezért szükséges ez a három kötelező elem a végrehajtásban.

A KIFÜ feladatkörével kapcsolatban további változást nem tervezünk. Alapvetően multiprojektekben szeretnénk a KIFÜ-t használni, hasznosítani. Ez ügyben minden olyan tárcaszintű egyeztetést lefolytattunk, ahol ilyen típusú projektek indulnak a közeljövőben, és minden esetben a tárcákkal egyeztetve, a tárcák megkeresése és igénye alapján használjuk, alkalmazzuk a KIFÜ-t az ilyen típusú projektek lebonyolításában, vezetésében.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen helyettes államtitkár úrnak, hogy képviselte az NFM-et, illetve a KIFÜ-t is.

Most rátérnék a KEK KH rövid beszámolójára. Ha kérhetem Vetési Iván urat, röviden, és utána egy-két kérdést nyilván a bizottságnak van lehetősége feltenni, illetve bízunk benne, hogy még bele tudjuk szorítani – törekszünk rá – a MaNDA program aktuális helyzetéről szóló tájékoztatót.

Parancsoljon!

#### **Vetési Iván elnök (KEK KH) tájékoztatója**

VETÉSI IVÁN elnök (Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Alelnök Úr! Tisztelt Bizottsági Tagok! Hozzászoktunk már, hogy mindig kevés időnk van arra, hogy megvalósítsuk a feladatainkat. Engedjék meg, hogy néhány szóban bemutassam a hivatalt, hiszen önmagában nem értelmezhető egy informatikai egységként a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala, mely legnagyobb állami okmánykibocsátó szervezet: személyi igazolvány, útlevel, összes gépjárművel kapcsolatos okmány kibocsátója, a hatósági feladatai ellátásához szükséges országos informatikai infrastruktúra üzemeltetése, a közhiteles nyilvántartások vezetése, illetve a szolgáltatások nyújtása: mint anyakönyvi rendszer, okmányirodai rendszerhálózat.

Ha az elmúlt időszakot nézzük nagyon röviden, akkor megállapítható, hogy a hivatal komoly átalakuláson ment keresztül. Ennek az átalakulásnak két nagy oka volt, egyrészt az előző kormányzat idején kiszervezték az összes informatikai jellegű feladatot a hivatalból, és a nemzeti adatvagyon fokozottabb védelméről szóló törvényben megfogalmazott kötelezettség szerint ezeket a feladatokat a hivatalnak magának kellett ellátnia. Tehát ez volt az egyik nagy feladat, az informatikai terület konszolidációja, a kiszervezett feladatok visszaszervezése. A másik pedig szintén egy korábbi elhibázott működés eredménye, hogy ez a hivatal évente 4-6 milliárd forint hiányt termelt ki. Ez adódott egyrészt a forráshiányos működéséből, másrészt pedig az előbb említett kiszervezett informatikai feladatok költségességéből. Ennek a hánynak a pótlását minden évben a kormányzat év elején megtette, kivételt képezett ez alól a 2010-es választás időszak előtti év, aminek a konszolidációja nem történt meg, így a hivatal tavaly év közben, a kormányváltás után 9,5 milliárdos év végi hiányt termelt. Ennek a lecsökkentése, illetve a különböző konszolidációs intézkedések megtétele eredményeként 6,7 milliárdra csökkent az a ki nem fizetett számlaállomány, ami a hivatalt terhelte a 2010. év végével. Ezt két részletben konszolidálta a kormányzat, az egyik rész volt a szerkezetátalakítási alpból kapott 4 milliárdos támogatás, a másik rész pedig egy 2,7 milliárdos fejezetek közötti átcsoportosítás eredménye. A hiány visszapótlásának feltétele volt, hogy a hivatal többet ilyen helyzetbe nem kerülhet, azaz év végére nem termelheti újra a



hiányát, és mindeközben Vályi államtitkár úr által említett elvonások, zárolások a hivatalt is sújtották 2,1 milliárd forint értékben.

Tájékoztatom a tisztelt bizottságot, hogy a hivatal pénzügyi helyzete konszolidálódott, egyrészt a visszaszervezett informatikai feladatok okán, másrészt a fölösleges, illetve túlárzott szerződések megszüntetésével, újratárgyalásával elértük azt, hogy év végével a hivatal közel nullával fog fordulni, a zárolásokat is figyelembe véve. Azt gondolom, ez önmagában komoly eredmény.

Komoly eredmény a hivatal működésében az, hogy létrehoztuk az önálló informatikai elnökhelyettesi pozíciót. Korábban, pár évvel ezelőtt létezett ilyen ebben a hivatalban, a kiszervezések eredményeképpen szűnt meg ez a feladat, sem informatikai irányítás, sem informatikai felügyelet nem volt a hivatal működésében, gyakorlatilag nagyon erős volt a kitétség a vállalkozók irányába. Ennek a kitétségnek a csökkentésére a hivatal a vállalkozóknál lévő szoftverjogokat ez évben visszazerezte, és a nyár folyamán visszakerült az államhoz. Azt gondolom, ezen nyilvántartások esetében ez alapvető cél és szükséglet volt.

Néhány fejlesztést is meg tudunk valósítani az elmúlt bő egy évben. Egyrészt az anyakönyvi rendszer teljes megújítása történt meg idén január 1-jétől, ez a legnagyobb rendszerszintű hálózat ma Magyarországon a maga 2200 végpontjával, amelyre minden anyakönyvvezető elektronikus úton tudja fölvinni a szükséges adatokat, információkat születés, elhalálozás, illetve házasságkötés esetén. Ezen anyakönyvi rendszer teljes egészében nyílt forráskódú alkalmazás, azt gondolom, ebben a tekintetben is sikerült előrelépni.

A 12 éves infrastruktúra leállításáról döntöttünk, és meg is valósítottuk. Ennek volt egy nagyon egyszerű oka, lejárt ezeknek az alkalmazásoknak, illetve hardvereknek a supportja. Aki ismeri a hivatalt, illetve a nyilvántartások működését, annak talán mond valamit, hogy a siemenses eszközök kerültek kiváltásra. Azt gondolom, ez mindenkinek a legnagyobb meglepedésére történt, az összes felhasználónk – zömében ismertem a rendészeti, illetve a közigazgatási területek – az új rendszeren lényegesen gyorsabban tudnak adatokhoz, információkhoz jutni.

Elindult a [kormany.hu](http://kormany.hu), a [kormanyhivatal.hu](http://kormanyhivatal.hu), illetve a [kormanyablak.hu](http://kormanyablak.hu). Azt hiszem, a [kormany.hu](http://kormany.hu) jelentősége komoly, hiszen a korábbi különböző minisztériumi portálok helyett egy összkormányzati portál kezdte meg a működését. Mindeközben ez év folyamán a kormányhivatalok gazdasági rendszerének az egységesítését valósítottuk meg, illetve elkezdtük a kormányhivatalok személyügyi nyilvántartásának, illetve egységes iratkezelésének a megvalósítását, ez két projektben fog kiteljesedni a jövő év folyamán.

A hivatalnak a korábbi évekkel ellentétben nem volt eddig 143-as, úgynevezett nemzetbiztonsági minősítésű beszerzése, nem is kezdeményeztünk ilyet. Természetesen van olyan eset, amikor fog kezdeményezni ilyet a hivatal, például egy okmánybiztonsági kérdésnél ez megkerülhetetlen, de a jelenlegi működésünk biztosításához nem volt szükség ilyenre.

Elindult egy szabálysértési nyilvántartási rendszer a tavalyi év folyamán, ami – azt gondolom – most már az önkormányzatok, különböző közigazgatási szervek számára ismert, és idekerülnek azok a szabálysértések, amelyek ebbe a nyilvántartásba kell hogy bekerüljenek.

Néhány szó a jövőről, hogy mely projekteket tervez a hivatal megvalósítani, illetve milyen feladatokat kapott a hivatal a normál napi működésén felül. Egyrészt az elektronikus anyakönyvi rendszert kívánjuk megvalósítani egy EKOP-os projekt keretében. Szeretnénk megkezdeni a nyilvántartások konszolidációját, illetve rugalmasabbá tételét, hogy azok a szolgáltatások, amelyek ezekből a közhiteles nyilvántartásokból hozzáférhetők – akár adatszolgáltatások, akár egyéb típusú szolgáltatások –, azok elektronikus úton meg tudjanak valósulni. Megkezdjük a teljes körű ügyfél-azonosítás projektet, ez szintén EKOP-os projekt,

ez a természetes és nem természetes személyek egységes azonosítási rendszerét hivatott megvalósítani.

Elindul a nemzeti egységes kártyarendszer, ennek keretén belül a kormánytisztviselői és az oktatási kártyacsalád kerül bevezetésre a jövő év elején. Szükséges az okmányirodai rendszer megújítása, hiszen több mint hatéves eszközök vannak ma az okmányirodáknak, nagyon sok a panasz, probléma, minőségileg sem jó eszközökkel kell dolgozni naponta. Elindul az egységes kormányzati irat- és dokumentumkezelő rendszer, ez azon túl, hogy költségmegtakarítással jár, gyorsítja az iratok kézbesítésének lehetőségét a kormányzaton belül, illetve segíti a zöldkormányzás megvalósulását.

Megkezdjük a kormányhivatalok egységes informatikai alpinfrastruktúrájának a megteremtését. Csak hogy néhány számot említsek: ez jelenleg 23 ezer fő által használt infrastruktúrát jelent, és a megyei intézményrendszer, illetve kormányhivatalok átalakulásával ez várhatóan közel 100 ezer fő alpinfrastruktúrájának a megteremtését jelenti.

A következő a kormányzati személyügyi szolgáltató rendszer, ismert nevén a KSZSZR fejlesztésének a befejezése, illetve kiterjesztése a kormányhivatalok irányába, amiről említést is tettem, hogy megkezdjük ezen projektek előkészítését. Megkezdjük az integrált ügyfélszolgálat előkészítését a 2012. évben, és átalakítjuk a back office működést, tehát megpróbáljuk teljes mértékben elektronizálni, ez az állampolgárok számára kevésbé látható, viszont érezhető változást fog eredményezni. Megkezdjük a telefonos ügyfélszolgálat megújítását, szoros összefüggésben az integrált ügyfélszolgálat megvalósításával. A nemzetközi feladataink tekintetében a schengeni információs rendszer nemzeti lábának az úgynevezett II. ütemét indítjuk el, várjuk az Unió döntését annak vonatkozásában, hogy ezt mikor kell megvalósítani.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, elnök úr. Lényegében kaptunk egy összefoglalót, amit önök elküldtek nekünk a mai albizottsági ülésre, abban lényegében össze volt foglalva, amit az imént elmondott elnök úr, úgyhogy ezzel kapcsolatban bizonyára vannak kérdések. Gyorsan meg is adom a szót a képviselőtársainak. Román képviselő úr, parancsolj!

### **Kérdések**

ROMÁN ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm szépen. Elhangzott a tájékoztatóban, hogy nagyon komoly teherrel, több milliárdos hiánnyal kezdődött a működés, amit konszolidálni kellett. Azt gondolom, nagyon fontos döntés volt, hogy megtörtént ez a konszolidáció, mert úgy gondolom, szüksége van – lehet, hogy nagy szavakat használok – az országnak egy jól működő ilyen központra.

A konkrét kérdésem az lenne: elhangzott, hogy a jövő év elején bevezetésre kerülne a köztisztviselői kártya. Mikorra tudunk eljutni odáig, hogy az állampolgárok általában tudják használni ezt a kártyát, az ebben rejlő előnyöket, lehetőségeket ki tudják használni? A jelenlegi ütemezés, menetrend szerint ez körülbelül mikorra várható?

ELNÖK: Köszönöm. Én is föl szeretnék tenni egy kérdést, miszerint nagy általánosságban azért megismerhettük már a KEK KH működését, kicsit konkrétan szeretnék választ kapni arra, hogy mivel a 335/2010. számú kormányrendelet alapján a KEK KH-nak kell ellátnia a központi kormányzati személyügyi rendszer üzemeltetési feladatait, hogyan állnak a végrehajtással. Tehát konkrétan hogyan állnak a végrehajtással, illetve konkrétan milyen intézkedéseket tettek az adatvagyon-törvény végrehajtására? Megköszönném, ha erre tudna válaszolni, köszönöm szépen.

Van-e esetleg még kérdés Vetési Iván úrhoz? *(Nincs jelzés.)* Nincs, akkor erre a három kérdésre legyen szíves válaszolni.

## Válaszadás

VETÉSI IVÁN elnök (Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala): Köszönöm szépen. A kormánytisztviselői kártyát jövő év elejére, illetve ahogy jeleztem, az oktatási kártyacsaládot közel 1,3 millió diák, illetve hozzákapcsolódó oktatók, pedagógusok kapják meg a kártyájukat, tehát ők már az azokkal kapcsolatos funkciókat, szolgáltatásokat tudják élvezni. Az első, minden állampolgár számára elérhető úgynevezett NEKK – nemzeti egységes kártyarendszerben kibocsátott – kártyát a jövő év végére tervezzük megvalósítani. Aki ismeri ezt a műfajt, az tudja, hogy nem egyszerű lecserélni az okmányokat az állampolgárok esetében, durván 10 év az a kifizetési idő, amíg egyfajta okmányt lecserélünk. Ha valaki ismeri még a keményfedeles személyi igazolványt, még olyan is van érvényben, hatályban ma Magyarországon. Úgyhogy ebből kifolyólag nagyjából azt lehet mondani, hogy amikortól elindul az új személyi azonosító okmány kibocsátása, akkortól számítva 8-10 éven belül várható, hogy az állampolgárok nagy részének lecserélésre kerül az okmánya.

Az viszont igaz, hogy ha valaki akarja, akkor menet közben is tud majd okmányt váltani, tehát tud csatlakozni a nemzeti egységes kártyarendszerhez. Tehát 2012 végére várhatók azok a minden állampolgár számára elérhető, személyi azonosításra alkalmas okmányok, amelyek már a NEKK-rendszerben kerülnek kiadásra.

A kormányzati személyügyi szolgáltató rendszerrel kapcsolatban hogyan állunk a végrehajtással? Jelenleg közösen dolgozunk a NISZ Zrt.-vel azon, hogy a rendszer költöztetése megvalósuljon, és év végéig várhatóan át tudjuk költöztetni a teljes rendszert. Addig is a rendszer üzemeltetése és a folyamatos feltöltés biztosított, tehát egy ilyen menet közbeni költöztetést valósítunk meg. Ez azt jelenti, hogy év végével – reményeink szerint – teljes körűen át tud költözni a KSZSZR, és egy helyen valósul meg a rendszer üzemeltetése.

Hogyan állunk az adatvagyon törvény végrehajtásával? Egyrészt létrehoztuk az informatikai elnökhelyetteséget, ami alapja volt annak, hogy föl tudjunk venni informatikusokat, akik a rendszerek üzemeltetéséért, kisebb volumenű fejlesztéséért felelősséggel tudnak tartozni, Arató Dávid elnökhelyettes úr itt ül mellettem. Talán egy fontos információ, Baja alelnök úr is említette, hogy a KIM-nek, a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnak, illetve a BM-nek is van bizonyos beleszólása, illetve véleménnyel van általában az informatikai tevékenységről, ez a hivatal képviseli mindhárom területet, hiszen a KIM fennhatósága alatt működik, az informatikai elnökhelyettes az NFM miniszterének javaslatára, az általános elnökhelyettes pedig a belügyminiszter javaslatára került be a hivatalba.

Ezen túlmenően, amint említettem, illetve a beszámolóban is le van írva, a hivatal megszerezte a szoftverjogokat, ez azt jelenti, hogy mind a továbbfejlesztési, mind az üzemeltetési, mind a használati jogok teljes egészében – térbeli és időbeli korlátozás nélkül – a hivatalt illetik meg. Hogy érzékeltessem, hogy mely rendszerek ezek: a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás szoftvere, az összes választással kapcsolatos, az eredetiségvizsgálattal, az összes járműnyilvántartással kapcsolatos szoftverjogosultság. Tehát azt lehet mondani, hogy megvalósult az a függetlenebb működés, ami célja volt a nemzeti adatvagyon fokozottabb védelméről szóló törvénynek. Tehát azt tudom mondani, hogy minden rendszerünk, minden nyilvántartás esetében rendelkezésre áll, és év végével megfelelnünk a nemzeti adatvagyon törvényben leírtaknak. Egy nyilvántartás esetében nem felelünk meg, mivel 2012. január 1-jétől veszi át a hivatal a cégnyilvántartás adatfeldolgozását, ennek még értelemszerűen nem fogunk tudni megfelelni január 1-jével. Itt kezdeményeztük azt, hogy mentesítést kapjon a hivatal az adatvagyon törvény alól – erre lehetőséget ad a törvény – a közigazgatási, illetve a nemzeti fejlesztési miniszter miatt.

## **Vélemények**

ELNÖK: Köszönöm szépen. Rövid reagálásra adok lehetőséget a képviselőtársaimnak. *(Jelzésre.)* Baja Ferenc alelnök úr, parancsoljon!

DR. BAJA FERENC (MSZP): Két területen látom azt, hogy érdemi előrelépés van, és ezt nem könnyű körülmények között tette meg a hivatal – remélem, kellő biztonsággal. Az egyik a kiszervezések szoftverjogának megszerzése, ez minden tekintetben indokolt volt, ez nem is kérdés. Nyilván egy helyi tájékozódás keretei között lehet azt látni, hogy vajon milyen fejlesztések maradnak el emiatt, mert nyilvánvalóan azért mások a feltételek.

A másik a gazdasági konszolidáció, ez is szükséges, pláne olyan körülmények között – ezt az érintettek kevésbé tudják –, hogy az intézmény finanszírozásában nagyon nagy szerepe van annak, hogy Magyarországon hány gépjárművet vásárolnak, egyáltalán milyen új eszközrendszerek jönnek be. Ez nem az az időszak, amikor az intézmény önálló bevételei maguktól emelkedtek volna, tehát ez komoly teljesítmény, hogy az intézmény talpon van. Azt azonban látni kell, hogy kevésnek látom – magam legalábbis – a szolgáltatásokat. Még egyszer mondom: azt, hogy új szolgáltatások fogják ezt az új intézményt valójában megalapozni, ezért egy személyes konzultációban arra fogok rákérdezni a jövőre nézve, hogy ebben milyen tervek vannak. Mert itt látok elmaradást abban, hogy a szolgáltatási szinteken mi mindent lehetne elektronizálni Magyarországon. Még egyszer mondom, annak figyelembevételével, hogy elfogadom, nem kicsi az a teljesítmény, hogy egyáltalán az intézmény talpon van.

Köszönöm.

## **Reflexió**

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nagyon rövid választ kérünk, parancsoljon!

VETÉSI IVÁN elnök (Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala): Nagyon rövid leszek, csak Baja alelnök úr által elmondottakra egy reagálás. A szoftverjogok visszaszerzése nem okozott fejlesztésemaradást, hiszen abból indultunk ki, hogy az elmúlt hosszú évek folyamán bőven kifizettük többszörösen, úgyhogy ingyen szerezte meg a hivatal ezeket a szoftverjogokat.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Akkor – megköszönve önöknek a részvételt – az 1. napirendi pontot bezártnak tekintem. Még mielőtt elmennek, röviden szeretném kifejezni egyrészt a köszönetünket, hogy ilyen vérzivataros időkben helytállnak, de egyben azt is el kell árulnom, hogy alapvető az elégedetlenség is jelen van, hiszen úgy látom, az elmúlt időszakban inkább megtorpanni látszanak azok az informatikai elképzelések, amelyeket egyébként még anno kormányzati szinten is jóváhagytak. Úgyhogy a sok siker mellett azt is kívánom, hogy iparkodjanak, és próbáljanak felmutatni a jövőben komolyabb eredményeket, hiszen azért önmagában a ciklus közepén ez a teljesítmény azért még nem elfogadható. Úgyhogy, amiben tud segíteni az albizottság, teljes mértékben mi is jelen leszünk, és hogyha szükség van politikai támogatásra, akkor természetesen várjuk ezeket a megkereséseket, és decemberben bizonyára találkozunk. Úgyhogy sok sikert és több eredményt kívánunk a jövőre való tekintettel.

Nagyon szépen köszönöm önöknek és kollégáiknak, hogy idefáradtak, és ezennel lezárom az 1. napirendi pontot.

## **A MaNDA program aktuális helyzete**

A 2. napirendi ponttal kapcsolatban Riz Gábor keresett meg minket, hogy a MaNDA program nem csak Ózdon, de országosan is egyre komolyabb eredményeket tud elérni,

úgyhogy nagy szeretettel köszöntöm Lovas Lajos miniszteri biztos urat. Sajnos már csak 10 percünk van, úgyhogy visszatérhetünk erre folyamatosan, de ha tud adni egy rövid tájékoztatást az albizottság tagjainak a MaNDA aktuális helyzetéről, akkor azt megköszönöm. Úgyhogy át is adom a szót Lovas Lajos úrnak, parancsoljon!

### **Lovas Lajos főigazgató (MaNDA) tájékoztatója**

LOVAS LAJOS főigazgató (Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet): Köszönöm szépen. A jegyzőkönyv számára szeretném pontosítani, hogy már nem vagyok miniszteri biztos, mert nyílt pályázaton megnyertem a Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet főigazgatói posztját, úgyhogy 10-étől főigazgatóként működök az intézetben. Ezt csak a jegyzőkönyv számára mondtam.

ELNÖK: Elnézést, ezt nem tudtam.

LOVAS LAJOS főigazgató (Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet): Megpróbálom az elmúlt egy év munkáját nagyon röviden összefoglalni, kezdve onnan, hogy a kulturális államtitkárság digitális archívum főosztályvezetőjeként kezdtem foglalkozni ezzel a programmal, gyakorlatilag mi indítottuk el a magyar nemzeti digitális archívum, tehát a MaNDA programot, amely most már intézményi formában is létezik.

Annak érdekében, hogy előre tudjunk lépni a korábbi állapotokhoz képest, amelyet egy másik koncepció mentén indítottak el – a kulturális digitalizációt – az előző kormányzatok, aggregátorintézményeket hoztak létre a különböző területeken, ez nem példa nélküli az Európai Unióban, sőt gyakorlatilag minden tagállamban megtalálhatók ezek az aggregátorintézmények, viszont a kulturális digitalizáció mértéke és határfoka véleményünk szerint nem optimális mértékben alakult. Nagyjából 3 millió dokumentum található digitalizáltan a különböző köz- és magángyűjteményekben, de sajnálatos módon ezek különböző és időnként nem kompatibilis nyilvántartórendszerekben őrződtek, jó részük zárt, nem elérhető, és az Europeanában, az Unió digitális könyvtárában egy évvel ezelőtt az akkori 5 millió dokumentumhoz képest, amit az Unió tagállamai beleraktak, Magyarország 4 ezer dokumentumot rakott bele, azaz 0,7 ezreléket. Ez a szám mostanra 120 ezerre nőtt. Igaz, hogy közben a Europeana gyűjteménye pedig 19 millióra, és az Európai Bizottság ajánlása szerint 2015-re Magyarországnak el kell érnie a 474 ezer dokumentumot. Ez egy ajánlás, tehát nem kötelező. Mindazonáltal azt tudom mondani, hogy a következő évben ezt teljesíteni fogjuk a MaNDÁ-val.

Most elkezdem röviden a MaNDA program ismertetését. Tavaly december 9-én létrehoztuk a nemzeti kulturális digitalizációs dokumentációs klasztert. A klaszter nem jogi személy, laza polgári jogi együttműködés, az alapító okirat aláírásával azonban a legnagyobb közgyűjtemények, az Országos Széchényi Könyvtártól a Magyar Országos Levéltáron keresztül a Szépművészeti, a Petőfi Irodalmi Múzeum át a Nemzeti Múzeumig vállalták, hogy a MaNDA programjának a megvalósítását saját gyűjteményeik digitalizálásával és integrálásával segítik. Ezek után fogalmazódott meg az a gondolat, hogy intézményi formában, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium háttérintézménye, a Magyar Nemzeti Filmarchívum átalakításával – mely maga is nagy múltú intézmény, és a digitalizációban komoly eredményeket ért el, az Europeanán keresztül is, többek között az European Film Gateway programban, mely most is, ebben a pillanatban is folyik –, az alapító okirat módosításával hozzuk létre a Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézetet, mely a továbbiakban két igazgatósággal működik, a MaNDA igazgatósággal és a filmintézeti igazgatósággal.

A filmintézeti igazgatóság a filmintézetnek, illetve az archívumnak az eddigi tudományos megőrzési tevékenységét végzi. A filmintézetben 65 cím található, és ezt

200 ezer filmtekercsen őrizzük, illetve ezek digitalizációja a bevonható források és pályázati források mértékében folyamatosan történik. Az Országgyűlés júniusi határozatában a közgyűjteményi törvény, illetve a filmtörvény módosításával – hosszabb nevük van, de azt hiszem, mindenki tudja, mely törvényekről van szó – létrehozta az intézményt, úgyhogy a bejegyzés szeptember 2-án megtörtént. Magam miniszteri biztosként irányítottam a MaNDÁ-t 2011. november 10-éig, azaz e hétig, és hozzáfogtunk a program megvalósításához, melyet nagyon röviden szeretnék most összefoglalni.

A program fő célja az, hogy előmozdítsa a teljes magyar kultúrkincs digitalizált változatának létrehozatalát, másrészt pedig őrizze, és egy közös, központi felületről elérhetővé tegye valamennyi érdeklődő számára. Ez nagyon egyszerűen hangzik, megvalósítani kicsit bonyolultabb, de azt gondolom, jó úton járunk. Pillanatnyilag ott tartunk, hogy a fő programunk központi felülete, melyen keresztül elérhetővé válik a teljes digitalizált kultúrkincs, annak a béta verziója december hónapban bemutatásra kerül. Gyakorlatilag működik a motorunk, pillanatnyilag a nyilvános felületet alakítjuk.

Ahhoz, hogy ezt meg tudjuk tenni, nagyon komoly források bevonására volna szükség, amelyek most jelenleg nem állnak rendelkezésre – az intézmény működtetését a minisztérium biztosítja, tehát háttérintézmény –, viszont modulosan raktuk össze a MaNDA programot, úgyhogy lépésről lépésre tudunk haladni. A mostani állapot szerint egy intelligens metaadat-keresővel a különböző metaadatbázisokban... *(Közbeszólásra:)* Mi nevezzük intelligens metaadat-keresőnek. Tehát egy keresőmotort ráengedünk a különböző gyűjteményi adatbázisokra, és a metaadatbázisban a releváns találatok alapján lehívjuk a központi felületre az eredményt. Ez nem 100 százalékos eredmény, de viszonylag jó határfokkal meg fogjuk találni a párhuzamos keresések révén azt, amit keresünk. *(Jelzésre.)* Gyorsítok.

A következő évben olyan központi nyilvántartórendszert kívánunk létrehozni, amelyben az adatok és az adatbázisok migrációjával egy nyilvántartórendszeren belül kereshetővé válik gyakorlatilag az összes gyűjtemény, le fogjuk tükrözni az adatbázisokat, ezt az idén elkezdjük, és a következő évben folytatjuk.

Több uniós és a Norvég Alapra pályázunk, és feltétlenül meg kell említenünk azt, hogy a Rombauer-terv keretében szeretnénk digitalizációs műhelyt, módszertani központot és logisztikai központot létrehozni. A Rombauer-terv Ózd városának, illetve az ózdi kistérségnek egy nagyszabású terve, amely az ipari terület rehabilitációjára épül, itt egy MaNDA-telephelyet szeretnénk létrehozni, és ezeknek a forrásoknak a felhasználásával nagyléptékű digitalizációt kezdeni országosan. Nagyon bízom benne, hogy ez sikerül, és ebben szeretném az önök támogatását kérni.

Szeretném még elmondani, hogy milyen ütem szerint haladunk. November 9-én bemutattuk a kulturális GPS-program pilotját, ez egy android Apple okostelefon-alkalmazás, amely jelenleg 500 helyszínt tartalmaz, és képes elkalauzolni a kiterjesztett valóság segítségével, a környezetünkben lévő kulturális pontok bemutatásával. Ez szöveges és multimédiás információt tartalmaz, tehát képet és hangot. Ez most 500 helyszínen működik, ez egy pilot, tehát még fejlesztjük, és itt is komoly forrásokra pályázunk, többek között a Rombauer-terv keretében is, illetve itt szeretnénk egy logisztikai központot létrehozni ennek érdekében. Mindenesre a program működik, bemutatható, itt van a zsebemben, tehát ha esetleg szünet lesz, akkor meg is tudom mutatni. Összesen 14 500 település nagyjából 10-12 millió helyszínét szeretnénk ebben rögzíteni.

Együttműködési megállapodást kötöttünk a Cseh Tamás-archívummal, ezt január 22-én tudjuk bemutatni, megszereztük a jogokat a gyűjtemény bemutatásához, illetve ami még nagyon fontos a MaNDA szempontjából, hogy hogyan jut el a felhasználóhoz az információ. Jogtisztán, tehát jogvédett tartalmak, ezért a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalával stratégiai együttműködésben, iránymutatásuk alapján a következő évben nemzeti DRM-rendszert szeretnénk kidolgozni annak érdekében, hogy pontosan nyomon követhető legyen, milyen

felhasználás történik, és milyen jogdíj jár az adott szerzőnek; egy digitálisjog-kezelő rendszert szeretnénk létrehozni.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm Lovas Lajos úrnak. Elnézést, a meghívóban még miniszteri biztosként jelöltük meg, viszont örülünk annak, hogy a projekt elindult, így az előrelépés is megtörtént. Nem tudom, nyilván Gábornak is megadom a lehetőséget, hiszen rajta keresztül jött ez a lehetőség, hogy megismerjük bővebben, és szeretnénk, ha még következő bizottsági üléseken is kicsit nagyobb lélegzetvétellel kaphatnánk tájékoztatást, és mi is szeretnénk támogatni ezt az egész projektet, hiszen úgy gondolom, egyrészt nem politikai kérdéstről van szó, másrészt pedig hihetetlenül hasznos munkát végeznek. Azért röviden megadnám a bizottsági tagoknak a szót vélemények, észrevételek körére, csak azt kell nagyon figyelembe vennünk, hogy körülbelül 3 perc múlva kezdődik a gazdasági bizottság ülése. Ezért kell több albizottsági ülést tartanunk, úgy látszik, van igény erre. Parancsoljatok!

### **Kérdések, válaszadás**

ROMÁN ISTVÁN (Fidesz): A 3 perc egyötödét kihasználnám, ami rám jut. Az a kérésem, hogy azokat a programokat, amelyekről beszélt, és amelyeket a közeljövőben fognak elindítani, ha ezek elindultak, valamilyen tájékoztatást folyamatában is kaphatnánk. Tehát nem feltétlenül bizottsági üléshez kötve, hanem egyáltalán tudjunk róla, mert nyilvánvalóan a médiában meg fog ez jelenni több helyen is, úgyhogy kérném a bizottság titkárságát meg önöket is, hogy ennek valamilyen formáját teremtsük meg, és folyamatában követhessük azokat a projekteket, amelyeket meg kívánnak valósítani.

Köszönöm.

LOVAS LAJOS főigazgató (Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet): Meg fogjuk írni, éppen most a kormány számára írunk jelentést a MaNDA-programról, úgyhogy rendelkezünk egy nagyszabású összefoglalóval, illetve innen a Duna Televízióba megyek, ahol beszélni fogok a MaNDÁ-ról, úgyhogy mostantól kezdve sajtónyilvános.

ELNÖK: Tökéletes, és hogyha bármivel tudjuk segíteni az önök munkáját, akkor természetesen állunk rendelkezésre, úgyhogy várjuk önt vissza.

Nagyon köszönöm az albizottság tagjainak, hogy részt vettek a mai ülésen, és folytatjuk decemberben. Köszönöm a résztvevőknek, a civil szervezetek vezetőinek, a sajtó képviselőinek, hogy idefáradtak, és várjuk önöket decemberben. Köszönöm szépen, az ülést berekesztem.

*(Az ülés befejezésének időpontja: 9 óra 31 perc)*

**Koszorús László**  
az albizottság elnöke

**Jegyzőkönyvvezető:** Szoltsányi V. Katalin